

lumn

Saskia Teppema is redactielid van het *Tijdschrift voor Coaching* en werkt als trainer, coach en organisatieadviseur vanuit haar eigen bureau Teppema Executive Coaching.

www.saskiateppema.nl

Welk mensbeeld zegt u?

Leonardo da Vinci geeft les aan de coach. "Ziehier een stuk marmmer. Ik hoef alleen maar het overvloedige weg te hakken en het beeld komt tevoorschijn. Wat ik wil creëren zit er al in." Zo is ook de ingepakte coachee, die op de stoel bij de coach plaatsneemt, in haar essentie al volkomen gaaf en volmaakt aanwezig. Ze heeft ook zo haar omhulsels: behalve haar kleren heeft ze een bijna zichtbaar aura van overtuigingen, beelden en verwachtingen aan.

Voor wie naar de les van Leonardo luistert en de betekenis ervan tot zich laat doordringen, is coachen eigenlijk heel simpel. Als coach weet je dan dat daar een perfect, liefdevol, goedbedoelend wezen zit dat maar één probleem heeft: namelijk dat ze dat zelf niet weet. De taak van de coach is – en dat is meteen mijn mensbeeld van een coach – om al die aangeplakte rommel aan het licht te brengen zodat iemand dat zelf successievelijk kan opruimen. Als ze dat wil natuurlijk. Daarna bestaat er een gereede kans dat het geluk van de coachee niet langer door haar persoonlijke verzinsels verstoord wordt. De coach faciliteert dat wegpoetsen met een goed getimede vraag, samenvatting of een liefdevolle provocatie, opdat al die voorstellingen en concepten, waar de coachee last van heeft, wegsmelten.

Ik zie dat heel plastisch voor me. Zodra iemand binnenkomt begin je als coach al met de analyse van wat kan worden weggehakt. Je neemt waar dat ze drie keer met een hoogrode kleur excuus maakt omdat ze een minuut te laat is. Je ziet ook dat ze een kilo of tien, vijftien te zwaar is. Dat moet er natuurlijk af, al zegt ze dat ze haar rondborstige figuur 'helemaal geaccepteerd heeft'. Dat is niet waar, weet ik uit eigen ervaring. Geen vrouw wil te dik zijn. Ook registreer je hoe ze over haar baas praat. Wat haar beeld is over hoe een baas *zou* moeten zijn en hoe die van haar dat *niet* is. Je laat het gereedschap dat je wilt gebruiken al door je hoofd gaan, want je weet dat haar probleem niets met die baas te maken heeft: baas is of papa of mama. De opstellingspoppetjes liggen binnen handbereik.

Aan het eind van het gesprek recapituleert de coach de gedane arbeid. Hoeveel schilfers liggen er op de grond? Hoeveel van het *echte* van de coachee is in zicht gekomen? Welke interventies hebben resultaat opgeleverd? Het mensbeeld over mezelf is in de loop van de jaren aardig bijgesteld. Kon ik vroeger voldaan en met een tevreden gevoel over mijn professionaliteit de deur na twee uur achter een klant dichtdoen, nu moet ik bekennen dat ik meestal slechts met een nat lapje het marmmer wat heb afgesopt. Ik heb me maar bij dat beeld neergelegd. ■